

„Við erum eins og samfélag“

– Uppbygging lærdómssamfélags í Jötunheimum

Þróunarverkefni skólaárið 2017-2018

Áfangaskýrsla

Janúar 2018

Júlíana Tyrfingsdóttir, verkefnastjóri

Inngangur

Vorið 2017 hlaut leikskólinn Jötunheimar styrk frá Sprotasjóði til þess að byggja upp lærdómssamfélag í Jötunheimum skólaárið 2017-2018. Verkefnið hlaut nafnið „Við erum eins og samfélag“ – Uppbygging lærdómssamfélags í Jötunheimum. Tilgangur þessarar áfangaskýrslu er að gera grein fyrir stöðunni í þróunarverkefnisvinnunni. Fyrst verður farið yfir markmið og áætlaðan afrakstur verkefnisins eins og sett var upp í umsókninni. Næst verður fjallað um skipulag og stjórnun, starfsdaga og starfsmannafundi. Gerð verður grein fyrir stöðu verkþátta og viðfangsefni skólans. Að lokum er samantekt.

Markmið og áætlaður afrakstur verkefnisins

Í umsókninni kemur fram að verkefni þessu sé ætlað að auka fagmennsku kennara, styrkja starfsaðferðir kennara og efla skólamenningu leikskólans Jötunheima með því yfirmarkmiði að byggja upp í Jötunheimum samfélag sem lærir. Tekið er fram að þó svo að verkefninu sé skipt upp í þrjú markmið þá fléttist þau saman á einn eða annan hátt og myndi samfélag sem við viljum efla.

Hér er að líta þau þrjú meginmarkmið sem við ætlum að leggja áherslu á sem og áætluðum afrakstri þeirra:

1) auka fagmennsku kennara en forsenda þess er að vinna í teymum og festa þannig í sessi vinnubrögð lærdómssamfélagsins.

Við ætlum að auka fagmennsku kennara með það að leiðarljósi að þeir verði öruggari í sínu starfi og geti veitt nemendum sínum þá bestu mögulegu menntun sem völ er á hverju sinni. Það er gert með því að kennarar hafi tíma til að afla sér nýrrar þekkingar, skiptist á skoðunum, veiti handleiðslu, vinni saman og skapi traust sín á milli. Forsenda þess er að vinna í teymum og tryggja góðan tíma til að samræður geti átt sér stað innan hópsins og þannig festa í sessi vinnubrögð lærdómssamfélagsins.

2) styrkja starfsaðferðir kennara. Að kennurum sé búin umgjörð til að geta þróað og tileinkað sér vinnubrögð í átt að lærdómsamfélagi.

Starfsaðferðir kennara verði styrktar með því að gera verkferla innan leikskólans skýra og samræmda þannig að það veiti í senn öryggi fyrir kennara, börn og foreldra. Þessar starfsaðferðir verða skráðar niður í móttökuáætlun Jötunheima þannig að þær verði aðgengilegar fyrir nýja kennara við skólann. Ætla má að það leiði til þess að þeir verði öruggari og eigi auðveldara með að komast inn í orðræðu og menningu Jötunheima. Við munum því temja okkur ný vinnubrögð eftir að hafa tekið faglega umræðu um ákveðna þætti skólastarfsins. Þeir þættir verða skilgreindir af kennarahópnum á fyrsta starfsdegi næsta skólaárs. Mikilvægt er að kennurum verði búin umgjörð og tími til að starfsþróun geti átt sér stað.

3) efla skólamenningu leikskólans Jötunheima með virkri og opinni samræðu í teymum, á starfsdögum og á starfsmannafundum.

Þriðja markmiðið er að efla skólamenningu leikskólans Jötunheima því það er einn af aðal kjörnum lærdómssamfélagsins. Það sem skiptir máli innan þess er að kennarar öðlist sameiginlega sýn á skólastarfið en það er gert meðal annars með virkri og opinni samræðu í teymum, á starfsdögum og á starfsmannafundum. Mikilvægt er að gera alla kennara meðvitaða um mikilvægi þeirra innan skólans og að þeir séu virkir þátttakendur í verkefnavinnunni en þannig má ætla að allur

hópurinn styrkist og að þekkingin aukist. Til að það geti átt sér stað þurfa stjórnendur að dreifa valdi og vera vakandi fyrir styrkleikum hvers og eins því ein af mikilvægustu stoðum leikskólans er mannauðurinn sem í honum býr. Stjórnendur og skólinn þurfa því að hvetja kennara til náms og gera þeim kleift að auka þekkingu sína.

Skipulag og stjórnun verkefnisins

Í umsókninni kom fram að stofnuð yrði verkefnastjórn innan leikskólans sem mundi vinna í nánu samstarfi við verkefnastjóra og alla þátttakendur verkefnisins. Verkefnastjórnina skipa:

- Júlíana Tyrfingsdóttir, leikskólastjóri og verkefnastjóri
- Guðný Ingibjörg Rúnarsdóttir, aðstoðarleikskólastjóri
- Rannveig Bjarnfinnsdóttir, sérkennslustjóri
- Dagný Björk Ólafsdóttir, deildarstjóri Merkilands
- Sandra Vachon, deildarstjóri Fossmúla
- Ingunn Helgadóttir, deildarstjóri Aðalbóls
- Bára Kristbjörg Gísladóttir, deildarstjóri Fagurgerðis til október 2017/ Eyrún Björk Einarsdóttir, deildarstjóri Fagurgerðis.
- Anna Þóra Guðmundsdóttir, deildarstjóri Sunnuhvols
- Valgerður Rún Heiðarsdóttir, deildarstjóri Sólbakka

Verkefnastjórnin hefur tekið hluta af deildarstjórafundum til að funda og hefur verið haldin fundargerð yfir málefni þróunarverkefnisins sem birtist öllu starfsfólki leikskólans.

Í upphafi var strax skipað eitt teymi sem hóf störf 26. september 2017 en það fékk fljótlega nafnið Heilsuteymið. Ákveðið var að íþróttaráðunautur Jötunheima, Guðrún Hrafnhildur Klemenzdóttir, stýrði því og komi einu sinni í mánuði inn á deildastjórafund til þess að gefa verkefnastjórninni skýrslu. Það teymi skrifar einnig fundargerð sem er aðgengileg öllu starfsfólki Jötunheima á sameiginlegu tölvusvæði.

Þann 10. október hóf sýnileikateymið störf og sömu verkferlar eiga við hjá þeim. Þrír aðilar úr verkefnastjórninni sitja í því teymi og skipta með sér verkum.

Hlutverk teymanna er að leiða verkefnavinnuna innan skólans, styðja við kennara og samhæfa vinnubrögð. Í raun má segja að þau styrki tengslanet skólans innanhúss því þau vinna í nánu samstarfi við alla starfsmenn að einhverju leiti.

Búið var til fundardagatal strax í upphafi verkefnisins og það gert sýnilegt. Teymin fengu strax í hendurnar fundartíma fram að áramótum.

Starfsdagar – starfsmannafundir

Þar sem ákveðið hafði verið að meiri hluti fjárhæðarinnar sem við fengjum færi í starfsmannafundi var ákveðið að festa þá á skóladagatal leikskólans. Tveir fundir yrðu fyrir áramót og tveir eftir áramót. Í töflu 1 er að líta yfirlit yfir starfsdaga og starfsmannafundi leikskólans með öllu starfsfólki Jötunheima.

Tafla 1.

Dagsetning og tími	Viðfangsefni og umsjón
17. ágúst 2017 kl.8-16 Starfsdagur	<ul style="list-style-type: none"> Starfamannafundur Námskeið í námsefninu Lubbi finnur málbein – Eyrún Ísfold, talmeinafræðingur Fyrirlestur um hegðun barna – Lucinda Árnadóttir, sálfræðingur Deildarfundir.
5. september 2017 kl.17-19 Starfsmannafundur	<ul style="list-style-type: none"> Upphaf þróunarverkefnisins. Svava Björg Mörk með fyrirlesturinn „Leikskólinn sem lærdómssamfélag“ – að setja hugsjón í framkvæmd.
13. október 2017 kl. 9-14:30 Haustþing	<ul style="list-style-type: none"> Haldið á vegum 8. deildar FL og FSL á Hótel Selfossi. Starfsfólk velur sér fyrirlestra til að mæta á.
14. nóvember 2017 kl. 17-18:30 Starfsmannafundur	<ul style="list-style-type: none"> Þóra Sif Sigurðardóttir var með fyrirlesturinn „Byrgjum brunninn áður en kennarinn brennur yfir“.
16. nóvember 2017 kl. 8-16 Starfsdagur	<ul style="list-style-type: none"> Örfyrirlestur um flog – Jóna Katrín Hilmarsdóttir Starfsmannafundur Líkamsbeitingarnámskeið – Guðrún Herborg Hergeirsdóttir, iðjuþjálfari TMT – Rannveig Bjarnfinnsdóttir – sérkennslustjóri Jötunheima Deildarfundir Fyrirlestur um þroskahömlun barna – Aðalheiður Una Narfadóttir, leikskólasérkennari á Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins.

Staða verkþátta og viðfangsefni skólanna

Síðar í þessum kafla er að líta á stöðu verkþáttanna og þau viðfangsefni sem Jötunheimar lögðu áherslu á frá hausti og fram að áramótum. Taka skal fram að teymi skrá fundargerð og birta öllum starfsmönnum Jötunheima.

Strax í upphafi var ákveðið að stofna Heilsuteymi Jötunheima þar sem það var mikill áhugi starfsmanna að skoða landlæknisembættisverkefnið Heilsueflandi leikskóli. Teymið fundaði nokkrum sinnum og úr varð að umsókn var gerð og urðum við formlega þátttakendur í verkefninu 9. nóvember 2017.

Í september var ákveðið að stofna Sýnileikateymi Jötunheima þar sem starfsmenn töldu að við þyrftu að gera starfið okkar enn sýnilegra. Það teymi setti af stað verkefni með veggspjöldum sem þau munu síðan vinna úr á vorönninni. Tafla 2 sýnir fundartíma heilsu- og sýnileikateymis jötunheima.

Tafla 2.

Heilsuteymi Jötunheima	Sýnileikateymi Jötunheima
26. september 2017 kl. 10-11	10. október 2017 kl. 10-11
24. október 2017 kl. 10-11	14. nóvember 2017 kl. 10-11
28. nóvember 2017 kl. 10-11	---

Í haust setti verkefnastjóri upp tillögur að samráðsteymum deildarstjóra eldri og yngri og var jafnframt gerð fundartafla sem afhent var öllum deildarstjórum. Þannig geta allir fylgst vel með framvindu verkefnisins í vetur. Í töflu 3 er að líta yfirlit yfir fundartíma samráðsteyma deildarstjóra eldri og deildarstjóra yngri.

Tafla 3.

Deildarstjórar eldri	Deildarstjórar yngri
19. september 2017 kl. 10-11	5. september 2017 kl. 10-11
17. október 2017 kl. 10-11	3. október 2017 kl. 10-11
21. nóvember 2017 kl. 10-11	7. nóvember 2017 kl. 10-11

Yfirlit um stöðu verkþátta sem taldir eru upp í umsókn til Sprotasjóðs og stöðu þeirra má sjá á töflu 4.

Tafla 4.

Verkþættir	Staða
Skipulag og stjórnun verkefnisins	Lokið í júní 2017.
Staða lærdómssamfélagsins í Jötunheimum.	Í júní var strax búið að afmarka þá þætti sem við þurfum að vinna að og var ákveðið að stofnað yrði Heilsuteymi sem mundi byrja að skoða verkefnið Heilsueflandi leikskóli. Að hausti var síðan ákveðið að stofna sýnileikateymi til þess að gera skólastarfið okkar enn sýnilegra.
Starfsdagar	Sjá töflu 1
Starfsmannafundir	Sjá töflu 1
Áfangaskýrsla	Lokið
Lokaskýrsla - Mat á árangri.	Tilheyrir lokum verkefnis

Samantekt

Þegar litið er yfir stöðuna í miðju verkefni getum við verið sátt við hana. Í heildina getum við sagt að starfsfólk hafi fengið góðan skilning strax í upphafi á því hvað lærdómssamfélag sé. Notaðar hafa verið lýðræðislegar leiðir til þess að fólk geti boðið fram krafta sína í teymi og er með sanni hægt að segja að teymin hafa verið virk í sinni vinnu. Þau hafa verið sýnileg í skólanum og komið fram með ýmsar jákvæðar breytingar fyrir Jötunheima. Á starfsmannafundunum og á starfsdögum höfum við haft ennþá betra tækifæri til faglegrar þróunar í formi fyrirlestra og faglegra umræðan sem er kjarni lærdómssamfélagsins. Því má segja að verkefnið hafi góðan byr og sú stefna sem hefur verið tekin haldist áfram því eitt skólaár er skammur tími og flestum fræðimönnum ber saman um að það taki mörg ár að festa breytingar í sessi. Þess vegna skiptir svo miklu máli að halda áfram á þessari braut til þess að gera gott skólastarf enn betra.

31. janúar 2018

Júlíana Tyrfingsdóttir
verkefnisstjóri